

ПАМ'ЯТІ ВІДОМОГО УКРАЇНСЬКОГО ГЕОЛОГА І МУДРОГО КЕРІВНИКА ДМИТРА СЕРГІЙОВИЧА ГУРСЬКОГО

4 вересня 2018 року перестало битись серце великої людини і геолога Дмитра Сергійовича Гурського.

Дмитро Сергійович трохи не дожив до свого 70-річного ювілею. Він залишив дуже яскравий слід у вітчизняній геології. Найбільше його запам'ятали у період, коли він очолював Державну геологічну службу України (2000–2006 рр.), яка мінjala назви і підпорядкування, але завжди виконувала свою головну задачу – реалізацію державної політики у сфері геологічного вивчення й раціонального використання надр. Він був основним розробником Закону України “Про Державну геологічну службу України,” який було прийнято 4 листопада 1999 року. Безпосередньо під його керівництвом розроблено Концепцію нарощування мінерально-сировинної бази як основи стабілізації економіки України на період до 2010 року і Концепцію державної мінерально-сировинної політики щодо використання стратегічно важливих для економіки України корисних копалин, Загальнодержавну програму розвитку мінерально-сировинної бази України на період 2010 року і на період до 2030 року, які затверджено Законами України, численні нормативно-правові документи, ухвалені постановами Кабінету Міністрів України. За часів перебування Д. С. Гурського на чолі Держгеолслужби було підготовлено й видано велику кількість нормативно-методичних документів – галузеві стандарти, керівні нормативні документи, інструктивну й ме-

тодичну літературу; а також спеціальну геологічну літературу, монографії. Регулярно проводили наради геологів-зйомщиків, міжнародні й міжгалузеві конференції. По території України Держгеолслужба провела низку геологічних екскурсій, в яких брали участь провідні фахівці з усіх куточків планети. Під його керівництвом регіональні геологічні дослідження (РГД) вийшли на новий рівень, комплекти Державної геологічної карти масштабу 1:200 000, які на відміну від інших країн СНД, де також проводили подібні роботи, містили гідрогеологічні карти, котрі за своїм змістом стали чи не найкращими у світі; уперше у світі з'явився новий вид РГД – геологопрогнозне картування.

За рішенням Д. С. Гурського було започатковано нові напрями геологічних робіт – збереження геологічної спадщини (геологічні пам'ятки) і пошуки самородної міді. Було налагоджено та успішно співпрацювали з науковими установами. Успішно реалізовували прийняту на спільній колегії Держгеолслужби та Відділення наук про Землю (ВНЗ) НАН України “Комплексну міжвідомчу програму робіт з наукового та методичного забезпечення РГД,” яку затвердили академік-секретар ВНЗ В. І. Старостенко і голова ДГС Д. С. Гурський (на жаль, з переходом Д. С. Гурського на іншу роботу дію Програми не вдалося пролонгувати). У цей період створено та результативно працювали міжвідомчі Тектонічний і Петрографічний комітети.

Дмитро Сергійович народився 28 листопада 1948 р. у с. Мар'янівці Васильківського району Київської області. Одразу після закінчення Київського геологорозвідувального технікуму (1968) розпочав трудову діяльність. Без відриву від виробництва закінчив Іркутський держуніверситет (1979). Працював у Сосновській експедиції, Красноярському та Якутському геолуправліннях Мінгео СРСР, Зарубіжгеології, ВГО “Північургеологія” на посадах від гірничого майстра

до головного геолога об'єднання. З 1996 р. починає свою діяльність у центральних органах влади з геології та використання надр: начальник головного геологічного управління, перший заступник голови Держкомгеології України, керівник департаменту геології та використання надр Міністерства екології та природних ресурсів, а згодом – Держкомприродресурсів, голова Державної геологічної служби. Потім (2006) недовгий час був заступником голови правління НАК “Надра України”, після чого працював заступником міністра Міністерства охорони навколишнього природного середовища, заступником голови Держгеонадр. З 2012 р. і до останнього дня працював у приватній геологічній компанії, час від часу виїжджаючи на роботи до країн Африки.

Дмитро Сергійович знаходив час для наукової роботи. Кандидат геологічних наук (2008) за спеціальністю “Економічна геологія” (Концептуальні засади державної мінерально-сировинної політики щодо використання стратегічно важливих для економіки країни корисних копалин). Він є автором, співавтором і головним редактором численних наукових праць, зокрема монографій, зведених карт геологічного змісту України масштабу 1:1 000 000 (Металогенічної, Аномального магнітного поля, Гравітаційного поля, Корисних копалин, Геологічної, Геологічної докайнозойського зрізу, Тектонічної). Багато років був головним редактором галузевого журналу “Мінеральні ресурси України”

Як головний редактор журналу Дмитро Сергійович усіляко стимулював публікації на сторінках нашого журналу неординарних статей, що містили нові погляди, пропонували нові рішення широкого кола геологічних проблем, навіть тоді, коли декому вони здавалися нісенітницею. Підтримував порадами й консультаціями, усіляким сприянням. Його робота була чітким орієнтиром для послідовників, своєрідним мірилом своєї відповідності.

Усе це загалом зробило журнал “Мінеральні ресурси України” унікальним геологічним виданням, який став незмінним атрибутом повсякденного геологічного життя нашої країни.

Д. С. Гурський до 2010 року був постійним учасником Міжурядової ради з розвідки, використання та охорони надр СНД. Він започаткував активну позицію української сторони з більшості питань, які розглядала Міжурядрада. З 23-х спільних проектів країн-учасниць Міжурядради українська сторона брала участь у 18-ти, причому – у половині з них як країна-координатор проекту.

З Дмитром Сергійовичем працювати було легко й навіть комфортно. Він мав феноменальну пам'ять і майже енциклопедичні геологічні знання. Його знання задач і проблем кожного напрямку, кожної експедиції і структурного підрозділу, функцій і можливостей кожного співробітника Держгеолслужби створювали передумови успішного виконання будь-яких завдань, які ставились перед геологічною галуззю.

Співчуття з приводу смерті Д. С. Гурського надіслали колишні й нинішні керівники геологічних служб країн СНД, постійні учасники Міжурядради (О. О. Кременецький, Л. Є. Чесалов, Н. А. Ешназаров, А. О. Аненков, С. В. Яшина та ін.), а також міністр геології СРСР (1975–1989) Є. О. Козловський, міністр природних ресурсів Російської Федерації (1996–1999) В. П. Орлов, заступник міністра енергетики РФ (1996–2001) В. З. Гаріпов, заступник прем'єр-міністра Таджикистану Азім Іброхим, заступник міністра природних ресурсів та екології РФ – керівник Федерального агентства з надрокористування Є. А. Кисельов, заступник керівника Федерального агентства з надрокористування А. Ф. Морозов, президент Академії мінеральних ресурсів Республіки Казахстан і Казахстанської геологічної спілки Б. С. Ужкенов, заступник голови геологічної служби Таджикистану Рахмонбек Бакхтавладов.

Світла пам'ять про Дмитра Сергійовича Гурського назавжди залишиться в серцях усіх тих, з ким він працював, кому допомагав, вдячних нащадків.

Колеги

